

Nieuwe mogelijkheden voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo)

swv VO Zuid-Kennemerland VO 27-05

Claudia Stet

Met dank aan:
Jenny Looman
Lex Batstra

eduquality

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. De regelgeving	3
2.1. Huidige regeling en landelijke criteria voor lwoo	3
2.2. Wat gaat er veranderen?	3
2.2.1. Opting-in	4
2.2.2. De keuze opting-out	5
2.3. Financieel kader, toezicht en planning	5
2.3.1. Financieel kader	5
2.3.2. Toezicht	5
2.3.3. Tijdpad invoering lwoo en PrO voor swv	6
2.4. Ondersteuningsmiddelen van het swv	6
3. Ontwikkelingen en cijfers lwoo in drie samenwerkingsverbanden	7
3.1. Procedures in Zuid-Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland	7
3.2. Cijfers lwoo in de swv's	8
4. Cijfers en ontwikkelingen in het swv Zuid-Kennemerland	9
4.1. Totaal aantal lwoo-leerlingen in de afgelopen jaren	9
4.2. Aantallen lwoo-leerlingen per school	10
4.3. Leerlingstromen	11
4.4. Inschatting toekomstige aantallen lwoo	12
4.5. Financiën per school	12
4.6. Toekomstige financiën swv	14
5. Scenario voor de toekomst van lwoo in Zuid-Kennemerland	15
5.1. Voor welke keuzes staat het swv?	15
5.2. De mogelijkheden toegelicht	15
5.3. Tijdpad	16
 Bijlage 1	
Criteria PrO en lwoo (RVC)	18

1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2016 worden het Leerwegondersteunend Onderwijs (lwoo) en het Praktijkonderwijs (PrO) geïntegreerd binnen Passend Onderwijs. Alle Samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs, dus ook het Samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland, worden verantwoordelijk voor het beheer en de toewijzing van het ondersteuningsbudget lwoo en PrO.

Het naburige Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden heeft de notitie “Verkenning mogelijkheden nieuwe regelgeving lwoo en PrO” geschreven, waar de voorliggende notitie op gebaseerd is, vertaald naar de situatie in Zuid-Kennemerland. De notitie omvat een verkenning van het beleidsterrein, de huidige en toekomstige regelgeving komen aan de orde, er wordt gekeken hoe de ondersteuningsmiddelen lwoo de laatste jaren waren verdeeld en wat de prognose is voor de toekomst.

Op 31 maart 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel “Integratie van lwoo en PrO in passend onderwijs”. Op 1 augustus 2015 gaat de wet in. De regeling maakt een onderscheid in de mogelijkheden voor lwoo en PrO; daarom zijn er twee verschillende notities gemaakt: een voor lwoo en een voor PrO.

De opzet van deze notitie ‘Nieuwe mogelijkheden voor lwoo’ is daarmee als volgt:

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de regelgeving. Hoe ziet de regeling voor lwoo er nu uit en wat gaat veranderen?

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het eigen swv en de omliggende samenwerkingsverbanden Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland. Wat zijn hun procedures, hoe zit het met de cijfers?

In hoofdstuk 4 wordt de situatie van lwoo in Zuid-Kennemerland in kaart gebracht. Wat zijn de cijfers per school? Om welk budget aan ondersteuningsmiddelen gaat het in het swv en per school? Is er de afgelopen jaren veel veranderd? Wat valt er te zeggen over de toekomst?

In hoofdstuk 5 zullen, na overleg in de lwoo-werkgroep, waarin besturen en directies zitting hebben, mogelijke scenario’s voor de toekomst van lwoo voor het swv Zuid-Kennemerland uitgewerkt worden.

2. De regelgeving

Leerwegondersteunend Onderwijs (hierna lwoo te noemen) is geen aparte schoolsoort, maar een extra ondersteuning in het vmbo. Ongeveer 100.000 leerlingen in Nederland ontvangen lwoo, hetgeen een kwart is van alle vmbo-leerlingen. Lwoo kan alleen gegeven worden op een school met een lwoo-licentie. In Nederland heeft op dit moment ongeveer driekwart van de vo-scholen met vmbo deze licentie.

2.1. Huidige regeling en landelijke criteria voor lwoo¹

Op dit moment worden leerlingen voor lwoo aan het begin van hun vo-carrière geïndiceerd door Regionale Verwijzingscommissies (RVC's). RVC's geven lwoo- en PrO-beschikkingen af. Er zijn in Nederland 16 RVC's en zij beslissen op basis van landelijk vastgestelde criteria² over de aanvraag van een vo-school, of leerlingen in aanmerking komen voor lwoo of PrO (praktijkonderwijs). De RVC beoordeelt op grond van capaciteiten, leerachterstanden en sociaal-emotionele factoren. Alle RVC's hanteren dezelfde criteria. Jaarlijks wordt een lijst met testen vastgesteld die gebruikt mogen worden om te onderzoeken of een leerling binnen de criteria valt.

Als sluitstuk op deze regeling heeft ieder samenwerkingsverband een wettelijk verplichte Permanente Commissie Leerlingbegeleiding (PCL). De PCL adviseert bij casussen waarbij niet aan de criteria van de RVC voldaan wordt en bij omzettingen van lwoo naar PrO en omgekeerd. Sommige swv's kiezen ervoor om bij de PCL, naast de wettelijk verplichte functies, nog andere functies onder te brengen.

Financiële situatie

Lwoo-middelen zijn extra middelen bovenop de basisbekostiging van een leerling.

Met ingang van 2014 is door de overheid een einde gemaakt aan de openeindfinanciering van lwoo. Het vastgestelde totaalbedrag, op grond van de telling op 1 oktober 2012, wordt per jaar evenredig verdeeld over de geïndiceerde leerlingen. Als er verhoudingsgewijs meer leerlingen geïndiceerd worden, wordt het ondersteuningsbudget per leerling naar beneden bijgesteld.

In 2014 is het bedrag per leerling iets naar beneden bijgesteld (landelijk waren meer lwoo-leerlingen geïndiceerd dan op de peildatum 1 oktober 2012). In 2014 varieerde het ondersteuningsbedrag per lwoo-leerling tussen € 3914,32 en € 4222,50, afhankelijk van de schoolsoort van de leerling³.

2.2. Wat gaat er veranderen?⁴

In de komende jaren wordt lwoo geïntegreerd in Passend Onderwijs.

¹ Website Passend Onderwijs: www.passendonderwijs.nl

² zie bijlage 1

³ GPL-Regeling Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 18 november 2014, nr. VO/F-2014/678650, Staatscourant nr. 33574

⁴ OCW Wetsvoorstel 'Integratie lwoo en PrO in passend onderwijs'

- Vanaf 1 januari 2016 worden de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor de toewijzing van het ondersteuningsbudget lwoo;
- De overheid is van plan om in 2018 de landelijke criteria voor lwoo los te laten. Daarvoor is nieuwe wetgeving nodig. In de komende tijd zal nieuwe wetgeving gemaakt worden en er zal een onderzoek naar verevening starten. Het is dus nog niet duidelijk of er verevening komt en als er verevening komt hoe de berekening dan zal zijn. De uitslag van het onderzoek wordt verwacht in het jaar 2016.

Vanaf 2016 gaat het budget dat is vastgesteld op grond van de percentages lwoo van de telling van 1 oktober 2012 over naar het swv. Het swv gaat deze ondersteuningsmiddelen dan toewijzen. In feite komen de lichte ondersteuningsmiddelen voor lwoo dan bij de lichte ondersteuningsmiddelen⁵ die het swv al beheert.

Daarop vooruitlopend zijn er per 1 januari 2016 twee mogelijkheden:

1. Het swv wijst lwoo-budget toe op basis van de landelijke criteria
2. Het swv kiest voor opting-out of een experiment

Hieronder worden deze beide keuzemogelijkheden toegelicht:

2.2.1. Opting-in: Verder gaan met dezelfde systematiek van toewijzing

Per 1 januari 2016 vervalt de RVC. Het swv-vo krijgt de beschikking over het budget en krijgt de taak om op aanvraag te verklaren dat de leerling is aangewezen op lwoo; dit heet dan een 'Aanwijzing'.

Tevens geldt dat de 'Aanwijzing voor lwoo':

- door alle vo-scholen aangevraagd kan worden. In verband met de zorgplicht van alle scholen is hiervoor gekozen;
- de hele vo-schoolloopbaan van de leerling geldig is;
- in heel Nederland geldig is. Bij verhuizing hoeft geen nieuwe aanwijzing aangevraagd te worden;
- de school waarop de leerling zit (en niet het woonadres) bepaalt onder welk swv de leerling valt. Dat swv bekostigt de leerling;
- het hele jaar door kan worden aangevraagd. Tellingen van de bekostiging vinden alleen op 1 oktober plaats. Er is geen hertelling van de 1 oktobertelling tot 15 november meer.
- alleen verzilverd kan worden op een vmbo-school met een lwoo-licentie.

Alle beschikkingen die voor 1 januari 2016 afgegeven zijn blijven de hele schoolloopbaan van de leerlingen geldig. Vanaf 1 augustus 2016 kunnen alleen nog nieuwe beschikkingen die door het swv afgegeven zijn verzilverd worden.

De toewijzing van lwoo brengt het swv onder bij een commissie, waarin een deskundige op het gebied van lwoo zitting heeft. Deze verplichting wordt door de overheid nog vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur.

⁵ Regionaal zorgbudget, Rebound, Herstart en Op de Rails

2.2.2. De keuze opting-out

Opting-out biedt het swv de mogelijkheid om zelf beleid te maken voor lwoo, vooruitlopend op de nieuwe wetgeving van 2018. Een swv dat deze keuze in 2016 of 2017 maakt zal één van de voorlopers zijn.

Opting-out biedt kort gezegd mogelijkheden op twee gebieden:

- Loslaten van landelijke criteria en duur voor de aanwijzing lwoo
- Veranderen van scholen met lwoo-licenties (meer of juist minder scholen krijgen licenties; lwoo blijft [voorlopig] gekoppeld aan het vmbo)

Hierbij geldt dat ook een combinatie van deze twee mogelijkheden gemaakt kan worden. Wenst een swv nog ruimere beleidsvrijheid dan kan het een experiment aanvragen. Voor opting-out kan alleen gekozen worden wanneer alle besturen van een swv het eens zijn met deze keuze, en dat middels een handtekening bevestigen⁶.

2.3. Financieel kader, toezicht en planning

2.3.1. Financieel kader

Vanaf 1 januari 2016 geldt voor alle swv's een regiobudget dat wordt vastgesteld op basis van het percentage lwoo-leerlingen in het swv met de telling van 1 oktober 2012. Vanaf 2016 verdeelt het swv de lwoo-ondersteuningsmiddelen.

Geeft het swv minder uit aan lwoo dan het vastgestelde percentagebedrag, dan gaat het overgebleven bedrag bij de resterende lichte ondersteuningsmiddelen van het swv.

Geeft het swv meer uit aan lwoo, dan wordt het budget aangevuld uit het lichte ondersteuningsbudget van het swv. Mocht dit uitgeput zijn, dan wordt dit aangevuld uit de lumpsum van alle deelnemende besturen/scholen van het swv.

Het bedrag voor ondersteuningsbekostiging voor een lwoo-leerling varieert in 2015 van € 3914 tot € 4222, afhankelijk van de schoolcategorie⁷. Het is een bedrag bovenop de basisbekostiging voor de leerling.

2.3.2. Toezicht

De inspectie houdt toezicht op de swv's en de rechtmatige besteding van middelen.

Het toezicht richt zich op de invulling en uitvoering van het ondersteuningsplan. Daarnaast blijft het reguliere toezicht vanuit het toezichtkader VO op scholen die lwoo uitvoeren bestaan.

⁶ Zie ook hoofdstuk 4

⁷ Scholen zijn onderverdeeld in categorieën: uitsluitend vmbo / vmboB+vmboT+havo+vwo / vmboT+havo+vwo

2.3.3. Tijdpad invoering lwoo voor swv ⁸

Belangrijke data

1 augustus 2015	swv neemt lwoo op in het ondersteuningsplan
1 september 2015	Conceptaanpassing naar ondersteuningsplanraad
15 december 2015	Aangepaste ondersteuningsplan naar inspectie
1 januari 2016	Budget lwoo gaat naar het swv swv maakt keuze: <ul style="list-style-type: none">• swv indiceert leerlingen op basis van landelijke criteria of• swv kiest voor opting-out of experiment
In 2016	Uitslag van het onderzoek naar verevening (hoeveel middelen krijgt het swv in de toekomst?)
2018	Landelijke criteria lwoo worden losgelaten, swv heeft eigen beleid ontwikkeld

2.4. Ondersteuningsmiddelen van het swv

Sinds 1 augustus 2014 is het swv verantwoordelijk voor de toewijzing van zware onderwijsondersteuning. Het betreft de onderwijsondersteuning die tot dat moment werd toegewezen door de Commissies voor de Indicatiestelling (CvI) van de Regionale Expertise Centra voor cluster 3- en 4-onderwijs⁹. Deze vormen van onderwijsondersteuning worden aangeboden op scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Het swv is al verantwoordelijk voor de verdeling van een gedeelte van de lichte ondersteuningsmiddelen (in het verleden Rebound, Herstart, Op de Rails, Regionaal Zorgbudget). Vanaf 2016 beheert het swv ook de lichte ondersteuningsmiddelen voor lwoo waarmee het de verantwoordelijkheid krijgt voor het beheer en de toedeling van alle ondersteuningsbudgetten.

⁸ Memorie van toelichting op wetswijziging PrO – lwoo Staatscourant, 27 november 2014

⁹ onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek (cl4), zeer moeilijk lerende kinderen, kinderen met een lichamelijke en/of meervoudige beperking en chronisch zieke kinderen en kinderen met epilepsie (cl3).

3. Ontwikkelingen en cijfers lwoo in drie samenwerkingsverbanden

3.1. Procedures in Zuid-Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden en Midden-Kennemerland

De huidige lwoo-regeling is een landelijk vastgestelde regeling.

Vmbo-scholen met een lwoo-licentie vragen zelf beschikkingen lwoo aan bij de Regionale Verwijzingscommissie (RVC). De RVC wijst beschikkingen toe op grond van landelijk vastgestelde criteria die genoemd zijn in bijlage 1.

De RVC-regio's zijn geografisch anders ingedeeld dan de swv-regio's:

- Het swv Zuid-Kennemerland en Amstelland en de Meerlanden vallen onder regio 13 Kennemerland
- Het swv Midden-Kennemerland valt onder regio 15 Noordwest-Holland

De procedures voor de aanvraag van lwoo in de drie swv's zijn vergelijkbaar en starten in het Primair Onderwijs (PO). In Zuid- en Midden-Kennemerland worden op de basisschool IQ-testen, drempeltoetsen en sociaal-emotionele testen afgenomen. Als dat niet gebeurt is en de VO-school denkt dat de leerling toch in aanmerking komt voor lwoo, dan kunnen de tests ook nog op de VO-school afgenomen worden. Het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland vergoedt deze testen en toetsen op de basisscholen.

In Amstelland en de Meerlanden geven PO-scholen op grond van scores aan of zij denken dat een leerling in aanmerking komt voor lwoo en zorgen veelal de VO-scholen voor de testen, zij melden de leerlingen met een dossier aan bij de RVC om een beschikking te krijgen.

Daarnaast heeft ieder swv een PCL (Permanente Commissie Leerlingbegeleiding). De wettelijke plicht tot instandhouding van een PCL is met de aanneming van de wet Integratie lwoo-PrO vervallen. De PCL kan adviseren en beschikkingen omzetten (van PrO naar lwoo of omgekeerd). In Zuid-Kennemerland wordt de PCL per 1 augustus 2015 opgeheven, het toewijzen van aanvragen voor zorgbudgetten (individuele arrangementen) wordt dan overgenomen door de TVO-commissie¹⁰.

In de laatste schooljaren zijn er rond de 70 zorgbudgetten per jaar toegewezen door de PCL in Zuid-Kennemerland, voornamelijk voor leerlingen zonder lwoo-beschikking op de lwoo-scholen.

¹⁰ TVO = Toewijzen Vanuit Onderwijs- en Ondersteuningsbehoeften

3.2. Cijfers lwoo in de swv' en

Tabel 1. Aantallen schoolgaande leerlingen (totaal PrO, lwoo en regulier vo) en aantallen lwoo per swv 2011 - 2013.¹¹

	2011	2012	2013
swv Zuid-Kennemerland	18.394 VO 1.815 lwoo	18.822 VO 1.787 lwoo	19.060 VO 1.785 lwoo
Percentage lwoo	9,87%	9,49%	9,37%
swv Midden-Kennemerland	8.165 912	8.296 VO 954 lwoo	8.437 VO 977 lwoo
Percentage lwoo	11,17%	10,50%	11,58%
swv Amstelland en de Meerlanden	15.731 VO 1.576 lwoo	16.070 VO 1.566 lwoo	16.484 VO 1.568 lwoo
Percentage lwoo	11,37%	11,02%	10,77%
Landelijk Percentage lwoo	13,4%	13,6%	13,5%

Uit deze tabel blijkt dat het percentage lwoo-leerlingen in Zuid-Kennemerland iets gedaald is. Het percentage lwoo ligt ruim onder het percentage van het landelijk gemiddelde.

In het swv Midden-Kennemerland is het aantal lwoo-leerlingen de laatste twee jaren licht gestegen; omdat het totaal aantal leerlingen daar eveneens stijgt schommelt het percentage van het totaal. Midden-Kennemerland zit ook onder het landelijk gemiddelde.

In Amstelland en de Meerlanden is het aantal lwoo-leerlingen de afgelopen drie jaren nagenoeg gelijk gebleven, maar omdat het totaal aantal leerlingen is gestegen is het percentage daar afgenomen.

¹¹ www.passendonderwijs.nl kengetallen: leerlingontwikkeling per swv

4. Cijfers en ontwikkelingen in het swv Zuid-Kennemerland

In Zuid-Kennemerland zijn er op dit moment elf scholen met een lwoo-licentie:

- Technisch College Velsen
- Maritiem College IJmuiden
- Tender College IJmuiden
- Vellesan College
- Wim Gertenbach College Zandvoort
- Haarlem College
- Sterren College Haarlem
- Paulusmavo
- Daaf Gelukschool
- Duin en Kruidbergmavo
- Rudolf Steiner College

Drie scholen daarvan, het Tender College IJmuiden, de Paulusmavo en de Daaf Gelukschool nemen in de regel uitsluitend leerlingen met een lwoo-beschikking aan; zij worden daarom ook wel de lwooscholen genoemd.

In 2014 is geïnventariseerd hoe deze scholen lwoo-middelen inzetten.

Op vier scholen wordt het budget ingezet om schoolbreed kleinere klassen te maken, waar alle leerlingen van profiteren. Op het Rudolf Steiner College en in de onderbouw van het Sterren College worden enkele speciale lwoo-klassen gemaakt, die kleiner zijn dan reguliere klassen.

Vijf scholen besteden het budget (mede) aan extra ondersteuning die voor alle leerlingen ingezet wordt, dus ook voor de leerlingen die geen lwoo hebben. In de lwoo-klassen krijgen alle leerlingen extra begeleiding.

Eén school verdeelt het budget over de klassen naar rato van het aantal lwoo-leerlingen dat in de betreffende klas zit.

schoolbreed kleinere klassen	Haarlem College, Tender, Daaf, Paulus
aparte kleine lwoo-klassen	RSC, Sterren (onderbouw)
schoolbreed extra ondersteuning	WGC, Sterren, Tender, Daaf, Paulus
groepsgewijs extra ondersteuning	WGC, Sterren, RSC
individueel extra ondersteuning	TCV, MCIJ, Vellesan
klassikale inzet naar rato lwoo-II	Vellesan

4.1. Totaal aantal leerlingen lwoo in de afgelopen vier jaren

Tabel 2. lwoo in Zuid-Kennemerland¹²

	lwoo		Totaal leerlingen
	Aantal	%	Aantal
1-10-2011	1815	9,87	18.394
1-10-2012	1787	9,49	18.822
1-10-2013	1785	9,37	19.060
1-10-2014	1828	9,43	19.392

¹² Bron: DUO

Het aantal lwoo-leerlingen in het swv is het laatste jaar behoorlijk toegenomen, maar het percentage is nagenoeg gelijk gebleven. Het percentage van 9,43% ligt nog ruim onder het landelijk gemiddelde van 10,48.

4.2. Aantallen lwoo-leerlingen per school

Tabel 3. Overzicht leerlingenaantal VO-scholen met lwoo in Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland over 4 jaren.¹³

School	jaar	totaal leerlingen	lwoo-leerlingen	percentage lwoo
TCV	2011	417	134	32
	2012	421	141	33
	2013	419	168	40
	2014	418	184	44
MCIJ	2011	95	30	32
	2012	114	31	27
	2013	124	43	35
	2014	120	47	39
Tender	2011	267*	144	54
	2012	280*	170	61
	2013	184	184	100
	2014	176	158	90
Vellesan	2011	1169	193	17
	2012	1212	187	15
	2013	1205	170	14
	2014	1193	171	14
WGC	2011	159	28	18
	2012	177	30	17
	2013	173	29	17
	2014	185	33	18
Haarlem	2011	1145	378	33
	2012	1105	427	39
	2013	993	392	39
	2014	964	430	45
Sterren	2011	600	234	39
	2012	746	264	35
	2013	817	288	35
	2014	867	304	35
Paulus	2011	331	329	99
	2012	319	319	100
	2013	338	306	91
	2014	340	310	91
Daaf Geluk	2011	272*	149	55
	2012	172	148	86
	2013	178	131	74
	2014	186	139	75

¹³ Bron: inventarisatie swv-ZK, teldatum 1 oktober

DKM	2011	325	16	5
	2012	308	13	4
	2013	311	10	3
	2014	298	6	2
RSC	2011	475	44	9
	2012	545	50	9
	2013	643	51	8
	2014	729	50	7

* Combiklassen inbegrepen

Uit dit overzicht blijkt dat er drie scholen zijn die voornamelijk lwoo-leerlingen aannemen: het Tender College IJmuiden, de Paulusmavo en de Daaf Gelukschool. De leerlingen die daar de afgelopen jaren zaten zonder lwoo-beschikking hadden in de regel ofwel een Cvi-indicatie (meestal REC Cluster4) of kregen een zorgbudget van het swv.

Op vier scholen heeft vrij constant rond een derde deel van de leerlingen een lwoo-beschikking: Technisch College Velsen, Maritiem College IJmuiden, Haarlem College, Sterren College Haarlem. Op het Wim Gertenbach College Zandvoort en het Vellesan College is tussen de 15 en 20 % lwoo-leerling. Op het Rudolf Steiner College en de Duin en Kruidbergmavo ligt het percentage onder de 10. Daarbij valt op dat het aantal lwoo-leerlingen op de DKM gestaag afneemt.

4.3 Leerlingstromen

Een substantieel deel van de leerlingen op de drie lwoo-scholen is afkomstig van de naburige swv's, zie tabel 4.

Tabel 4. Lwoo-leerlingen woonachtig buiten het swv en schoolgaand binnen swv

	Totaal	Midden-Kennemerland	Amstelland+Meerlanden	percentage van totaal
Tender	176	17	1	10,2
Paulus	340	10	16	7,6
Daaf	185	11	23	18

Vanaf 01-01-2016 is de school waarop de leerling zit bepalend voor welk swv de lwoo-leerlingen bekostigt: het swv waartoe *de school* behoort betaalt voor elke daar ingeschreven leerling. Dit wijkt af van de regeling voor vso, waar de school van herkomst of de woonplaats van de leerling bepalend is voor de bekostiging. De lwoo-leerlingen die nu op scholen van het swv Zuid-Kennemerland zitten vallen per 01-01-2016 financieel onder swv Zuid-Kennemerland, ongeacht waar zij wonen. Het is belangrijk hier afspraken over te maken met de swv's Midden-Kennemerland en Amstelland en de Meerlanden.

4.4. Inschatting toekomstige aantallen lwoo en PrO

De afdracht van ondersteuningsbekostiging (een bedrag per leerling vastgesteld door OCW) aan lwoo en PrO wordt uitgevoerd door DUO vanaf 1-1-2016. Wanneer de *procentuele* deelname lwoo en/of PrO toeneemt ten opzichte van het meetmoment 1-10-2012 is de bekostiging niet toereikend en legt het swv het verschil bij uit de overige middelen lichte ondersteuning.

Tabel 5. Inschatting lwoo en PrO (toekomst)

	2014	2015	2016	2017	2018	2023	2028
totaal VO	19.392	22.902	22.969	23.028	22.866	22.409	21.755
lwoo+PrO	2275	2.883	2.908	2.862	2.815	2.765	2.707
aandeel in totaal	11,73%	12,58%	12,66%	12,43%	12,31%	12,33%	12,44%
stijging t.o.v. 2014		0,85%	0,93%	0,7%	0,58%	0,6%	0,71%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is er in 2015 en 2016 een stijging in het aantal lwoo/PrO-leerlingen te verwachten die in de daarop volgende jaren weer afneemt.

Deze cijfers zijn gebaseerd op een inschatting (cijfers gebaseerd op data DUO "leerlingenprognose vo 2008-2033") en moeten daarom met de nodige terughoudendheid bekeken worden.

4.5. Financiën per school

De onderstaande tabel geeft een indicatie van de extra bekostiging (bovenop de bekostiging voor reguliere leerlingen) die de scholen ontvangen op basis van de telling 1 oktober 2014. De extra bekostiging voor lwoo-leerlingen bestaat uit personele bekostiging en materiële bekostiging. Voor de personele bekostiging wordt een onderscheid gemaakt in categorieën, die verdeeld zijn op grond van de onderwijsniveaus die op de school aangeboden worden.

Scholen van categorie 1 ontvangen als extra personele bekostiging per lwoo-leerling in 2015 € 3914,32; categorie 3 € 4222,50 en categorie 4 € 4018,48.

Aan extra materiële bekostiging ontvangen scholen € 111,96 per lwoo-leerling in de leerjaren 1 en 2 en € 304,21 voor lwoo-leerlingen in de leerjaren 3 en 4. Het samenwerkingsverband heeft slechts de beschikking over de totalen van de aantallen lwoo-leerlingen op de scholen, niet over een uitsplitsing per leerjaar. Daarom wordt in de onderstaande tabel een schatting gegeven uitgaande van een gemiddelde van € 200 per leerling.

Tabel 6. Indicatie extra bekostiging (teldatum 1 oktober per jaar)

school	cate-gorie	jaar	aantal lwoo	extra bekostiging personeel	extra bekostiging materieel (geschat)	totaal extra bekostiging (geschat)
Daaf Gelukschool	1	2011	149	591.977	29.800	621.777
		2012	148	588.004	29.600	617.604
		2013	131	524.917	26.200	551.117
		2014	139	544.090	27.800	571.890

Paulusmavo	1	2011	329	1.307.117	65.800	1.372.917
		2012	319	1.267.387	63.800	1.331.187
		2013	306	1.226.142	61.200	1.287.342
		2014	310	1.213.439	62.000	1.275.439
Tender College IJmuiden	4	2011	144	587.088	28.800	615.888
		2012	170	693.090	34.000	727.090
		2013	184	757.160	36.800	793.960
		2014	158	634.920	31.600	666.520
Technisch College Velsen	4	2011	134	546.318	26.800	573.118
		2012	141	574.857	28.200	603.057
		2013	168	691.320	33.600	724.920
		2014	184	739.400	36.800	776.200
Maritiem College IJmuiden	4	2011	30	122.310	6.000	128.310
		2012	31	126.387	6.200	132.587
		2013	43	176.945	8.600	185.545
		2014	47	188.869	9.400	198.269
Vellesan College	4	2011	193	786.861	38.600	825.461
		2012	187	762.399	37.400	799.799
		2013	170	699.550	34.000	733.550
		2014	171	687.160	34.200	721.360
Wim Gertenbach College Zandvoort	4	2011	28	114.156	5.600	119.756
		2012	30	122.310	6.000	128.310
		2013	29	119.335	5.800	125.135
		2014	33	132.610	6.600	139.210
Duin en Kruidberg-mavo	4	2011	16	65.232	3.200	68.432
		2012	13	53.001	2.600	55.601
		2013	10	41.150	2.000	43.150
		2014	6	24.111	1.200	25.311
Rudolf Steiner College	3	2011	44	188.628	8.800	197.428
		2012	50	214.350	10.000	224.350
		2013	51	220.524	10.200	230.754
		2014	50	211.125	10.000	221.125
Sterren College Haarlem	4	2011	234	954.018	46.800	1.000.818
		2012	264	1.076.328	52.800	1.129.128
		2013	288	1.185.120	57.600	1.242.720
		2014	304	1.221.618	60.800	1.282.418
Haarlem College	1	2011	378	1.501.794	75.600	1.577.394
		2012	427	1.696.471	85.400	1.781.871
		2013	392	1.570.744	78.400	1.649.144
		2014	430	1.683.158	86.000	1.769.158
TOTAAL		2011	1679	6.765.499	335.800	7.101.299
		2012	1780	7.174.584	356.000	7.530.584
		2013	1772	7.212.907	354.400	7.567.337
		2014	1832	7.280.500	366.400	7.646.900

4.6. Toekomstige financiën swv

Het normbudget lwoo/PrO is voor het swv Zuid-Kennemerland vastgesteld op € 9.192.200,-. Dit budget is vastgesteld op basis van het deelnamepercentage lwoo – PrO van 1 oktober 2012 (en de ramingen daarna). Het landelijk deelnamepercentage lwoo was op 1 oktober 10,71%. Het landelijk PrO-deelnamepercentage was 2,84%.

De lichte ondersteuningsmiddelen zijn vanaf 2016 verbonden aan de eigen regionale percentages in vergelijking met de landelijke. Zoals duidelijk is geworden in hoofdstuk 3 ligt het totaalpercentage lwoo en PrO van Zuid-Kennemerland tot nu toe onder het landelijke percentage.

Het is belangrijk deze percentages goed te blijven volgen. Het is nog niet zeker of deze percentages een rol gaan spelen bij de verevening.

5. Scenario voor de toekomst van lwoo in Zuid-Kennemerland

5.1. Voor welke keuzes staat het swv?

In de vorige hoofdstukken is beschreven welke veranderingen in wet- en regelgeving invloed zullen uitoefenen op het beleid van het swv. Het swv kan daarbij keuzes maken. Om verantwoorde keuzes te maken zijn de ontwikkelingen die het swv in de afgelopen jaren heeft doorgemaakt met name cijfermatig in beeld gebracht. De keuze waarvoor het swv in de komende periode staat betreft:

- het swv blijft 'aanwijzingen lwoo' toewijzen op grond van de landelijke criteria;
- het swv kiest voor opting-out;
- het swv kiest voor een experiment (populatiebepoortiging)

Deze 3 mogelijkheden in schema uitgewerkt:

Opting-in	Opting-out	Populatiebepoortiging
swv indiceert per leerling (als de RVC nu)	swv indiceert per leerling	Niet op leerling niveau indiceren
Gebruik huidige landelijke criteria en testen	Keuze uit aanpassen van de criteria, procedure of duur van de indicatie of combinatie, eventueel aanpassen van lwoo licenties	Scholen financieren op grond van ondersteuningsprofiel en verantwoorting
Na 2018 eigen criteria swv	Vooruitlopend op 2018	Experiment, vooruitlopend op 2018

Stabiel gegeven is dat de afgegeven lwoo-beschikkingen van de zittende lwoo-leerlingen hun hele schoolloopbaan van kracht blijven.

5.1.1. De mogelijkheden toegelicht

a. Opting-in

Dit betekent indiceren van lwoo door de TVO-commissie volgens de criteria die de RVC nu hanteert. De TVO-commissie wordt uitgebreid met minimaal een extra lwoo/PrO-deskundige om circa 500 dossiers extra te beoordelen en zorgt voor een goede monitoring. De deskundigheid die is opgebouwd bij de huidige RVC wordt benut. Het swv wil geen overhaaste dingen doen, dus de TVO-commissie moet sowieso ingericht worden om de Aanwijzing lwoo en de TLV – PrO te gaan toewijzen vanaf januari 2016. Het is natuurlijk mogelijk om dit systeem ook na 2018 te handhaven, en als swv eigen criteria te formuleren.

b. Opting-out

Ook hier wordt op basis van dossiers van leerlingen geïndiceerd. Er zijn veel varianten denkbaar. Zo kunnen de criteria voor lwoo worden aangepast: bijvoorbeeld toewijzing op grond van IQ-scores of emotionele scores wijzigen, maar er kan ook gekozen worden om op basis van een ontwikkelingsperspectief (OPP) of ander handelingsgericht instrument te beoordelen.

Binnen opting-out kan er ook voor gekozen worden om de duur aan te passen zodat leerlingen bijvoorbeeld alleen in de onderbouw extra financiering meekrijgen. Bovendien kan het swv zelf besluiten welke scholen de lwoo-licenties houden dan wel krijgen.

c. Populatiebepaling

Deze optie gaat feitelijk verder dan opting-out. Er is geen vorm van individueel indiceren meer. Het ondersteuningsbudget wordt over de scholen verdeeld. Zij verantwoorden hun extra inzet, maar niet op leerlingniveau¹⁴.

De beleidswerkgroep lwoo zal deze mogelijkheden nader uitwerken.

5.2. Tijdpad

De stappen in het tijdpad hangen mede af van de keuzes die gemaakt gaan worden. Enkele 'mijlpalen' zijn echter al vastgelegd door het Ministerie van OCW.

Voorstel:

<i>Mei-juli 2015</i>	<i>Formulering beleidsvoorstellen door werkgroep</i>
	<i>Aanpassingen in ondersteuningsplan samenwerkingsverband</i>
<i>Augustus 2015</i>	<i>Voorleggen beleidsvoorstellen aan ledenraad</i>
<i>Uiterlijk 1 september 2015</i>	<i>Voorleggen beleidsvoorstellen aan ondersteuningsplanraad</i>
<i>Voor 1 dec 2015</i>	<i>Nieuwe ondersteuningsplan naar de inspectie</i>
<i>Najaar 2015</i>	<i>Inrichting TVO-commissie is voltooid (ongeveer 500 extra dossiers extra beoordelen op basis van landelijke criteria, monitoringsprogramma)</i>
<i>Najaar 2015</i>	<i>Bespreking over inrichting en verantwoording op de lwoo-scholen</i>
<i>Najaar 2015</i>	<i>Communicatie met PO over veranderingen en consequenties daarvan</i>
<i>Eind 2015</i>	<i>Aanpassen lwoo-beleid op de scholen</i>
<i>Voorjaar 2016 – zomer 2016</i>	<i>Aanpassen ondersteuningsprofielen lwoo-scholen</i> <i>Afspraken evaluatie en verantwoording op schrift</i>

¹⁴ bij keuze voor zowel optie b als c gaat het om nieuw beleid en is procesondersteuning raadzaam

	<p><i>Voorstel vastgelegd en in ledenraad swv bekrachtigd</i></p> <p><i>Aanpassen aanmeldprocedure Primair Onderwijs – Voortgezet Onderwijs voor Zuid-Kennemerland</i></p>
<i>Najaar 2016</i>	<i>Voorlichting aan PO's over nieuwe procedure, over toewijzing lwoo en Pro</i>
<i>Vanaf januari 2017</i>	<i>Uitvoering gemaakte keuzes</i>

Bijlage 1 Criteria PrO en Iwoo

Artikel 4. Beoordelingscriteria regionale verwijzingscommissie

- 1. Een regionale verwijzingscommissie baseert per aanvraag als bedoeld in [artikel 3](#) de beschikking over de indicatiestelling uitsluitend op:
 - a. de door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerProces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport, bedoeld in [artikel 10e, vierde lid](#), en [10g, tweede lid, van de wet](#),
 - b. de leerachterstand van de leerling,
 - c. het intelligentiequotiënt van de leerling, en
 - d. indien dat noodzakelijk is voor het vormen van een oordeel, de resultaten van een of meer persoonlijkheidsonderzoeken met betrekking tot prestatiemotivatie, faalangst en emotionele instabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek van de leerling in relatie tot de leerprestaties, en
 - e. indien het een aanvraag voor praktijkonderwijs betreft: de zienswijze van de ouders.

- 2. De leerachterstand van de leerling is de uitkomst van 1 minus (DLE/DL), waarin DLE de afkorting is van didactische leeftijdseenheden en het aantal maanden onderwijs is dat behoort bij het niveau dat de leerling feitelijk heeft bereikt en DL de afkorting is van didactische leeftijd en het aantal maanden is dat een leerling vanaf groep 3 in de perioden van september tot en met juni was ingeschreven bij een school als bedoeld in de [Wet op het primair onderwijs](#) of de [Wet op de expertisecentra](#).

- 3. De regionale verwijzingscommissie wijst de aanvraag voor praktijkonderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:
 - a. een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
 - b. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

- 4. De regionale verwijzingscommissie wijst de aanvraag voor leerwegondersteunend onderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:
 - a.
 - 1°. een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 75 tot en met 90, en
 - 2°. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, of
 - b.
 - 1° een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte 91 tot en met 120, en
 - 2°. een leerachterstand heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één

van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5, en

- 3°. een sociaal-emotionele problematiek heeft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d.
- 5. Voor een leerling die wat intelligentiequotiënt of leerachterstand betreft, voldoet aan de vereisten voor indicatiestelling voor praktijkonderwijs en die wat de overige vereisten betreft voldoet aan de vereisten voor indicatiestelling voor leerwegondersteunend onderwijs, kan een beschikking omtrent indicatiestelling voor praktijkonderwijs of voor leerwegondersteunend onderwijs worden afgegeven, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.

Artikel 4a. Aanvragen en beschikkingen t.b.v. bijzondere groepen leerlingen

- 1. Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de wet kan het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs een aanvraag tot indicatiestelling bij een regionale verwijzingscommissie indienen voor een leerling voor wie naar het oordeel van dat bevoegd gezag het zorg- en onderwijsaanbod van het praktijkonderwijs het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die:
 - het voorbereidend beroepsonderwijs of het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs bezoekt en op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen, met:
 - 1°. scores op de criteria, bedoeld in artikel 4, in het grensvlak van het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs,
 - 2°. naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek nadat de beslissing is genomen dat de leerling op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen, of
 - 3°. naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs, dan wel
- 2. Het bevoegd gezag dient een aanvraag tot indicatiestelling voor praktijkonderwijs voor een leerling als bedoeld in het eerste lid in bij de regionale verwijzingscommissie.
- 3. De regionale verwijzingscommissie baseert de beschikking over de indicatiestelling uitsluitend op de volgende, bij de aanvraag gevoegde, gegevens:
 - a. een kopie van de beslissing dat de leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs, of een kopie van de positieve indicatie van de commissie voor de indicatiestelling, bedoeld in artikel 28c van de Wet op de expertisecentra,
 - b. de op schrift gestelde zienswijze en instemming van de ouders,
 - c. een advies van de permanente commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waar de verwijzende school voor voorbereidend beroepsonderwijs of voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs aan deelneemt, of van het samenwerkingsverband van de school voor praktijkonderwijs

voor leerlingen die niet afkomstig zijn van het voorbereidend beroepsonderwijs of als middelbaar algemeen voortgezet onderwijs,

- d. een motivering waaruit blijkt dat de leerling behoort tot een doelgroep bedoeld in het eerste lid, en
 - e. een leerling-dossier.
- 4. Het leerling-dossier bevat in elk geval:
 - 1°. het handelingsplan of de onderwijskundige rapportage over de leerling,
 - 2°. een beschrijving van de activiteiten van het verwijzende bevoegd gezag in het kader van de begeleiding van de leerling, en van de resultaten van die activiteiten,
 - 3°. een document dat aangeeft welke externe deskundigen voor advies of hulp zijn ingeschakeld bij de begeleiding van de leerling,
 - 4°. een beschrijving van de risico's die zich naar verwachting zullen voordoen indien de leerling voorbereidend beroepsonderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs blijft volgen, en
 - 5°. mogelijk relevante test- en toets gegevens.